باسمه تعالی

سوالات ارزشیابی نوبت اول ۱۴۰۴-۱۴۰۳		اداره کل آموزش و پرورش استان اردبیل	نمره	مهر آموزشگاه
سوالات امتحان درس: فارسی		مدیریت آموزش و پرورش ناحیه یک		
پایه تحصیلی: پایه هفتم		دبیرستان دخترانه راهیان صادق دوره اول متوسطه		
تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۱۰/۱۰		ساعت آزمون: ۹:۳۰ صبح مدت آزمون: ۶۰ دقیقه		
نام	نام خانوادگی	کلاس	شماره صندلی	نام دبیر
				فضلعلی زاده- افتخار

ردیف	سـؤالات	بارم
	الف) معنی واژه‌ها (۱ نمره)	
۱	**معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید.** - روز و شب، زائر حرم باشیم. ..... - جوان و نوجوان، چشمهٔ چوشان نیرو و استعداد است. ..... - آب، این روح امید و زندگی تازه نفس، زلال و نیرومند شتابان می‌رفت. ..... - شدش گیتی به پیش چشم تاریک	۱
	ب) دانش‌های زبانی (۱/۵ نمره)	
۲	**تعداد جمله‌های بیت زیر را مشخص کرده و بنویسید.** دانه آرام بر زمین غلتید رفت و انشای کوچکش را خواند	۰/۲۵
۳	**نوع جملهٔ مصراع رو به رو را بنویسید.** «آرزوهایتان چه رنگین است»	۰/۲۵
٤	**در کدام گزینه، واژه‌های نوشته شده، هم خانواده نیستند؟** الف- محبت، محبوب، حبیب ☐ ب- خَلق، خالق، مخلوق ☐ ج- عامل، اعمال، تعلیم ☐ د- حرام، حرمت، محروم ☐	۰/۲۵
۵	**واژه‌های مشخّص شده در عبارات ستون «الف» را از نظر نقش دستوری بررسی کرده و به نقش مناسب در ستون «ب» وصل کنید. (دو مورد در ستون ب اضافی است.)** الف / ب زندگی بر تو می‌زند لبخند ☐ ☐ مضاف الیه من عموی خوش اخلاقم را توی قلبم جا دادم. ☐ ☐ متمم گذشت از بامکی بر جوکناری ☐ ☐ مفعول ☐ نهاد ☐ قید	۰/۷۵

www-kanoon.ir

	ج) دانش‌های ادبی (۱/۵ نمره)	
٦	**<u>آشکارترین</u> آرایهٔ ادبی بیت زیر را مشخص کرده و بنویسید.** **مثل یک شاخه گل جوانه بزن مثل یک چشمه سار جاری شو**	۰/۵
۷	**قافیه و ردیف را در چهار پاره زیر، مشخص کنید.** **زنگ تفریح را که زنجره زد باز هم در کلاس غوغا شد** **هریک از بچه‌ها به سویی رفت و معلّم دوباره تنها شد** **قافیه** | **ردیف**	۰/۵
۸	**آرایهٔ ذکر شده در کدام گزینه، <u>نادرست</u> می‌باشد؟** **الف- فتاد از پای، کرد از عجز فریاد ز شاخی مادرش آواز در داد [کنایه]** ☐ **ب- گر هزاران دام باشد هر قدم چون تو با مایی نباشد هیچ غم [تشبیه]** ☐ **ج- جوجهٔ کوچک پرستو گفت: کاش با باد رهسپار شوم [تشخیص]** ☐ **د- بر روی سبزه‌ها و کشته‌های سیراب، درختان سرسبز باغ و صحرا را دیدم. [تناسب]** ☐	۰/۲۵
۹	**در کدام یک از عبارت‌های زیر، نویسنده از ادبیات بهره برده است؟** **الف- جوانان و نوجوانان ما اهل فکر کردن، دریافتن و تحلیل کردن هستند.** ☐ **ب- شما فرزندان عزیز و پاره‌های دل این ملّت هستید.** ☐	۰/۲۵
	د) تاریخ ادبیات (۱ نمره)	
۱۰	**هریک از نویسندگان ستون «الف» را به اثر مناسب از ستون «ب» وصل کنید. (یک مورد در ستون ب اضافی است.)** **الف**: **نادر ابراهیمی** ☐، **طاهره ایبد** ☐ **ب**: ☐ **به هوای گل سرخ**، ☐ **گلشن راز**، ☐ **سه دیدار با مردی که از فراسوی باور ما آمد.**	۰/۵
۱۱	**عبارت زیر، کدام شخصیت ادبی معاصر را معرفی می‌کند؟** **نویسنده و اندیشمند معاصر، در سال ۱۳۱۲ در مزینان خراسان به دنیا آمد. در رشتهٔ جامعه شناسی و تاریخ ادیان به درجهٔ دکتری دست یافت. کتاب «فاطمه فاطمه است و کویر» از آثار اوست.**	۰/۲۵
۱۲	**مناجات نامه و الهی نامه به نثر مسجع از آثار خواجه عبدالله انصاری می‌باشد. درست** ☐ **نادرست** ☐	۰/۲۵

www-kanoonir

	ه) درک مطلب (۲/۵ نمره)	
۱۳	**منظور از «دام و دانه» در بیت زیر چیست؟** **صد هزاران دام و دانه است، ای خدا ما چو مرغان حریصی بی نوا**	۰/۵
۱٤	**منظور از این جملهٔ رهبر معظم انقلاب که فرموده‌اند: «آینده با حرف ساخته نمی‌شود.» چیست؟**	۰/۵
۱۵	**با توجه به متن زیر، به پرسش خواسته شده، پاسخ مناسب بدهید.** **پدرم، یک عمو دارد، این عموی پدرم، خیلی خیلی پولدار است. سعی کردم این عموی پدرم را هم توی قلبم جا بدهم، اما جا نگرفت، یعنی راستش هر وقت هم که خودش جا می گرفت صندوق بزرگ پول‌هایش بیرون می‌ماند و او دوان دوان از قلبم بیرون می‌آمد تا صندوقش را بردارد...** **به نظر شما چرا عموی پدر نویسنده در قلب او نتوانست جا بگیرد؟**	۰/۵
۱٦	**به نظر شما چرا بزرگترها از دورهٔ نوجوانی و جوانی خود با حسرت و آه یاد می کنند؟**	۰/۵
۱۷	**با توجه به ابیات زیر، شاعر به چه نکته‌ای تأکید می‌کند؟** **تو را پرواز بس زود است و دشوار ز نوکاران که خواهد کار بسیار؟** **تو را توش هنر می باید اندوخت حدیث زندگی می باید آموخت**	۰/۵
	و) معنی و مفهوم نظم و نثر (۲/۵ نمره)	
۱۸	**معنی و مفهوم بیت‌ها و عبارات زیر را به نثر ساده و روان بنویسید.** **الهی! بینایی ده تا در چاه نیفتیم.** **تو نیز اگر بخفتی، به از آن که در پوستین خلق افتی.** **قطرهٔ دانش که بخشیدی ز پیش متصل گردان به دریاهای خویش** **بهتر از هرچه هست در دنیا با خدا راز گفتنت امروز** **من اینجا چون نگهبانم تو چون گنج تو را آسودگی باید مرا رنج**	۲/۵
	دختران گلم؛ باغ آرزوهایتان پرشکوفه باد! فضلعلی زاده و افتخار اردبیلی جمع بارم	۱۰

www.kanoon.ir

باسمه تعالی

سوالات ارزشیابی نوبت اول ۱۴۰۴-۱۴۰۳		اداره کل آموزش و پرورش استان اردبیل	نمره	مهر آموزشگاه
سوالات امتحان درس: فارسی		مدیریت آموزش و پرورش ناحیه یک		
پایه تحصیلی: پایه هفتم		دبیرستان دخترانه راهیان صادق دوره اول متوسطه		
تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۱۰/۱۰		ساعت آزمون: ۹:۳۰ صبح مدت آزمون: ۶۰ دقیقه		
نام	نام خانوادگی	کلاس	شماره صندلی	نام دبیر
				فضلعلی زاده- افتخار

ردیف	سـؤالات	بارم
	الف) معنی واژه‌ها (۱ نمره)	
۱	**معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید.** - روز و شب، زائر حرم باشیم. زیارت کننده / دیدارکننده - جوان و نوجوان، چشمهٔ جوشان نیرو و استعداد است. توانایی/ قابلیت - آب، این روح امید و زندگی تازه نفس، زلال و نیرومند شتابان می‌رفت. صاف/ گوارا - شدش گیتی به پیش چشم تاریک جهان/ دنیا	۱
	ب) دانش‌های زبانی (۱/۵ نمره)	
۲	**تعداد جمله‌های بیت زیر را مشخص کرده و بنویسید.** دانه آرام بر زمین غلتید رفت و انشای کوچکش را خواند سه جمله	۰/۲۵
۳	**نوع جملهٔ مصراع رو به رو را بنویسید.** «آرزوهایتان چه رنگین است» عاطفی	۰/۲۵
٤	**در کدام گزینه، واژه‌های نوشته شده، هم خانواده نیستند؟** الف- محبت، محبوب، حبیب ☐ ب- خَلق، خالق، مخلوق ☐ ج- عامل، اعمال، تعلیم ☒ د- حرام، حرمت، محروم ☐	۰/۲۵
۵	**واژه‌های مشخّص شده در عبارات ستون «الف» را از نظر نقش دستوری بررسی کرده و به نقش مناسب در ستون «ب» وصل کنید. (دو مورد در ستون ب اضافی است.)** الف: زندگی بر تو می‌زند لبخند ☒ / من عموی خوش اخلاقم را توی قلبم جا دادم. ☒ / گذشت از بامکی بر جوکناری ☒ ب: مضاف الیه ☐ / متمم ☒ / مفعول ☒ / نهاد ☒ / قید ☐	۰/۷۵

www-kanoon.ir

	ج) دانش‌های ادبی (۱/۵ نمره)	
٦	**آشکارترین آرایهٔ ادبی بیت زیر را مشخص کرده و بنویسید.** مثل یک شاخه گل جوانه بزن مثل یک چشمه سار جاری شو تشبیه (هر دو مصراع را علامت بزنند، صحیح است)	۰/۵
۷	**قافیه و ردیف را در چهار پاره زیر، مشخص کنید.** زنگ تفریح را که زنجره زد باز هم در کلاس غوغا شد هریک از بچه‌ها به سویی رفت و معلّم دوباره تنها شد قافیه: غوغا / تنها — ردیف: شد / شد	۰/۵
۸	**آرایهٔ ذکر شده در کدام گزینه، نادرست می‌باشد؟** الف- فتاد از پای، کرد از عجز فریاد ز شاخی مادرش آواز در داد [کنایه] ☐ ب- گر هزاران دام باشد هر قدم چون تو با مایی نباشد هیچ غم [تشبیه] ☒ ج- جوجهٔ کوچک پرستو گفت: کاش با باد رهسپار شوم [تشخیص] ☐ د- بر روی سبزه‌ها و کشته‌های سیراب، درختان سرسبز باغ و صحرا را دیدم. [تناسب] ☐	۰/۲۵
۹	**در کدام یک از عبارت‌های زیر، نویسنده از ادبیات بهره برده است؟** الف- جوانان و نوجوانان ما اهل فکر کردن، دریافتن و تحلیل کردن هستند. ☐ ب- شما فرزندان عزیز و پاره‌های دل این ملّت هستید. ☒	۰/۲۵
	د) تاریخ ادبیات (۱ نمره)	
۱۰	**هریک از نویسندگان ستون «الف» را به اثر مناسب از ستون «ب» وصل کنید. (یک مورد در ستون ب اضافی است.)** الف: نادر ابراهیمی ☒ — طاهره ایبد ☒ ب: به هوای گل سرخ ☒ — گلشن راز ☐ — سه دیدار با مردی که از فراسوی باور ما آمد. ☒	۰/۵
۱۱	**عبارت زیر، کدام شخصیت ادبی معاصر را معرفی می‌کند؟** نویسنده و اندیشمند معاصر، در سال ۱۳۱۲ در مزینان خراسان به دنیا آمد. در رشتهٔ جامعه شناسی و تاریخ ادیان به درجهٔ دکتری دست یافت. کتاب «فاطمه فاطمه است و کویر» از آثار اوست. دکتر علی شریعتی	۰/۲۵
۱۲	مناجات نامه و الهی نامه به نثر مسجع از آثار خواجه عبدالله انصاری می‌باشد. درست ☒ نادرست ☐	۰/۲۵

www-kanoon-ir

	ه) درک مطلب (۲/۵ نمره)	
۱۳	**منظور از «دام و دانه» در بیت زیر چیست؟** صد هزاران دام و دانه است، ای خدا ما چو مرغان حریصی بی نوا گرفتاری‌ها و تعلقات دنیوی (و هرگونه کلماتی که این مفهوم را برساند)	۰/۵
۱٤	**منظور از این جملهٔ رهبر معظم انقلاب که فرموده‌اند: «آینده با حرف ساخته نمی‌شود.» چیست؟** تنها با حرف زدن نمی‌شود پیشرفت کرد، آینده با توکل بر خدا و تلاش و کوشش ساخته می‌شود.	۰/۵
۱۵	**با توجه به متن زیر، به پرسش خواسته شده، پاسخ مناسب بدهید.** پدرم، یک عمو دارد، این عموی پدرم، خیلی خیلی پولدار است. سعی کردم این عموی پدرم را هم توی قلبم جا بدهم، اما جا نگرفت، یعنی راستش هر وقت هم که خودش جا می گرفت صندوق بزرگ پول‌هایش بیرون می‌ماند و او دوان دوان از قلبم بیرون می‌آمد تا صندوقش را بردارد... به نظر شما چرا عموی پدر نویسنده در قلب او نتوانست جا بگیرد؟ برای اینکه خودش نمی‌خواست از مال و ثروتش دست بکشد و کمی هم به محبت دیگران علاقه نشان دهد. (و هرگونه پاسخ مشابه)	۰/۵
۱٦	**به نظر شما چرا بزرگترها از دورهٔ نوجوانی و جوانی خود با حسرت و آه یاد می کنند؟** برای اینکه هرچه قدر هم سعی کنند نمی‌تواند به آن دوران بازگردند و بیشتر و بهتر از دوره نوجوانی و جوانی خود استفاده کنند. (و هرگونه پاسخ مشابه)	۰/۵
۱۷	**با توجه به ابیات زیر، شاعر به چه نکته‌ای تأکید می‌کند؟** تو را پرواز بس زود است و دشوار ز نوکاران که خواهد کار بسیار؟ تو را توش هنر می باید اندوخت حدیث زندگی می باید آموخت افراد کم تجربه ابتدا باید تجربه و علم کسب کنند و بعد وارد عمل شوند. (و هرگونه پاسخ مشابه)	۰/۵
	و) معنی و مفهوم نظم و نثر (۲/۵ نمره)	
۱۸	**معنی و مفهوم بیت‌ها و عبارات زیر را به نثر ساده و روان بنویسید.** الهی! بینایی ده تا در چاه نیفتیم. خداوندا به ما آگاهی بده تا در گمراهی نیفتیم. تو نیز اگر بخفتی، به از آن که در پوستین خلق افتی. تو نیز اگر بخوابی بهتر از آن است که از مردم غیبت کنی. قطرهٔ دانش که بخشیدی ز پیش متصل گردان به دریاهای خویش دانش اندکی را که پیش‌تر از این به ما بخشیده بودی به دریای بی پایان علم خودت وصل کن (علم و دانش اندک ما را زیاد کن) بهتر از هرچه هست در دنیا با خدا راز گفتنت امروز درحال حاضر، بهترین چیز برای تو در این دنیا راز و نیاز کردن با خداوند است. من اینجا چون نگهبانم تو چون گنج تو را آسودگی باید مرا رنج من مانند نگهبانی هستم که باید از تو که مانند گنجی هستی، محافظت کنم. تو باید آسوده باشی و من رنج و سختی بکشم.	۲/۵
	موفق باشید. **جمع بارم**	۱۰